

سیاسی

رهبران بریکس خواستار حداکثر خویشتنداری در خاورمیانه و حل اختلافات با دیپلماسی شدند

راديو فردا

کمتر از یک دقیقه پیش

Reuters

رهبران کشورهای عضو بریکس در نشست دهلی نو با ابراز «نگرانی عمیق» از تشدید جنگ در خاورمیانه، خواستار «حداکثر خویشتنداری» طرف‌ها و خودداری از اقداماتی شدند که می‌تواند به وخامت بیشتر اوضاع منجر شود.

بیانیهٔ مشترک رهبران بریکس روز شنبه ۲۱ شهریور در حالی صادر شد که وزیران خارجهٔ بریکس در نشست اواخر اردیبهشت امسال در دهلی نو، به دلیل اختلاف نظر بر سر جنگ ایران، نتوانسته بودند بر سر بیانیه‌ای مشترک به توافق برسند.

در بیانیهٔ تازه، اعضای بریکس ضمن تأکید بر مواضع متفاوت خود، خواستار حل مسالمت‌آمیز اختلافات بین‌المللی از طریق «گفت‌وگو، رایزنی و دیپلماسی» شدند.

جنگ با حملات آمریکا و اسرائیل به ایران در ۹ اسفند سال گذشته آغاز شد و در ماه‌های بعد دامنهٔ آن به بخش‌های دیگری از منطقه کشیده شد. ادامهٔ درگیری‌ها در لبنان و یمن و تنش بر سر کشتیرانی در تنگهٔ

هرمز از مهم‌ترین پیامدهای منطقه‌ای آن بوده است.

بیانیه همچنین حمله به زیرساخت‌های غیرنظامی و تأسیسات هسته‌ای صلح‌آمیز تحت پادمان کامل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی را محکوم کرد و بر ضرورت رعایت ایمنی و امنیت هسته‌ای حتی در جریان درگیری‌های مسلحانه تأکید کرد.

آمریکا در جریان جنگ ۱۲ روزه در خرداد ۱۴۰۴ چند تأسیسات هسته‌ای ایران را هدف قرار داد و آمریکا نیز در روزهای پایانی آن جنگ تأسیسات فردو، نطنز و اصفهان را بمباران کرد.

این مراکز تحت پادمان آژانس بین‌المللی انرژی اتمی قرار داشتند، اما با آغاز حملات فعالیت‌های راستی‌آزمایی میدانی آژانس متوقف شد و پس از جنگ نیز بازرسان به تأسیسات آسیب‌دیده دسترسی پیدا نکردند. آژانس می‌گوید در نتیجه ادامه این وضعیت، دیگر قادر به راستی‌آزمایی موجودی و محل بخشی از مواد هسته‌ای اعلام‌شده ایران نیست.

اعضای بریکس همچنین بر ضرورت حفظ جریان تجارت جهانی، زنجیره‌های تأمین و انرژی تأکید کردند و از افزایش اقدامات تعرفه‌ای و غیرتعرفه‌ای یک‌جانبه که به گفته آن‌ها موجب اختلال در تجارت می‌شود، ابراز نگرانی کردند.

شی جین‌پینگ، رئیس‌جمهور چین، نیز در سخنرانی خود در اجلاس دهلی نو گفت جنگ خاورمیانه «در خدمت منافع مشترک جامعه بین‌المللی نیست» و خواستار نقش‌آفرینی بریکس برای کمک به برقراری صلح در منطقه شد.

او گفت چین آماده است همراه با دیگر اعضای بریکس در این زمینه نقش ایفا کند.

مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهور ایران، از جمله رهبران حاضر در اجلاس دو روزه دهلی نو است که روز شنبه در حاشیه نشست با خالد بن محمد بن زاید، ولیعهد ابوظبی، دیدار و گفت‌وگو کرد.

این دیدار در شرایطی انجام شد که ایران و امارات در ماه‌های گذشته بر سر جنگ و تحولات خلیج فارس اختلاف داشته‌اند و همین اختلاف از موانع دستیابی اعضای بریکس به موضعی مشترک درباره جنگ بوده است.

پزشکیان پیش از برگزاری نشست سران عضو بریکس در یک سخنرانی گفت که ایران طی سال‌های گذشته با تحریم‌های گسترده ایالات متحده مواجه بوده، اما در ماه‌های اخیر این فشارها با حمله نظامی آمریکا و اسرائیل علیه جمهوری اسلامی «وارد مرحله‌ای بسیار دشوار و خطرناک‌تر شده است».

او با اشاره به این که جهان امروز در یکی از «پیچیده‌ترین مقاطع خود» است، خواستار «همکاری عملیاتی» کشورهای عضو بریکس شد.

بیشتر در این باره:

پزشکیان: فشارهای آمریکا بر ایران به مرحله دشوار و خطرناکی رسیده است

آقای پزشکیان همچنین روز جمعه با نارندرا مودی، نخست‌وزیر هند، دیدار کرده بود. دفتر نخست‌وزیری هند اعلام کرد دو طرف درباره تحولات خاورمیانه گفت‌وگو کردند و مودی بر حل اختلافات از طریق گفت‌وگو و دیپلماسی و همچنین ضرورت حفظ آزادی کشتیرانی و تجارت تأکید کرد.

هند در جریان جنگ کوشیده است میان روابط خود با ایران، اسرائیل، کشورهای عرب خلیج فارس و ایالات متحده توازن برقرار کند. بحران تنگه هرمز و پیامدهای جنگ برای عرضه و قیمت انرژی نیز برای دهلی نو که یکی از بزرگ‌ترین واردکنندگان انرژی جهان است، اهمیت ویژه‌ای دارد.

نشست امسال بریکس در عین حال نخستین سفر شی جین‌پینگ به هند در هفت سال گذشته را رقم زده است. رئیس‌جمهور چین روز شنبه در حاشیه اجلاس با نارندرا مودی دیدار کرد؛ دیداری که در ادامه روند محتاطانه بهبود روابط دو قدرت آسیایی پس از درگیری مرزی مرگبار سال ۲۰۲۰ انجام شد.

بریکس در سال ۲۰۰۹ با عضویت برزیل، روسیه، هند و چین شکل گرفت و آفریقای جنوبی نیز یک سال بعد به آن پیوست. این گروه در سال‌های اخیر گسترش یافته و ایران، مصر، اتیوپی، امارات متحده عربی و اندونزی نیز به جمع اعضای آن اضافه شده‌اند.

بریکس با وجود وزن جمعیتی و اقتصادی قابل توجه کشورهای عضو، یک اتحاد سیاسی یا نظامی و دارای سازوکار الزام‌آور مشترک نیست و اهمیت آن بیشتر در هماهنگی میان قدرت‌های نوظهور، تلاش برای افزایش نفوذ در نهادهای بین‌المللی و ایجاد سازوکارهای اقتصادی و مالی موازی با ساختارهای تحت نفوذ غرب، از جمله بانک توسعه جدید بریکس، ارزیابی می‌شود.

با این حال اختلاف منافع و رقابت میان برخی اعضا، از جمله چین و هند و نیز تفاوت مواضع کشورهای عضو در بحران‌های منطقه‌ای، توان بریکس برای اتخاذ و اجرای سیاست‌های مشترک را محدود کرده است.

این مطلب بخشی از:

گزارش‌های خبری

بایگانی

سیاسی

جهان